

ÅRSMELDING 2014

LILLESAND BY- OG SJØFARTSMUSEUM

Vi kan se tilbake på et begivenhetsrikt år med feiringen av grunnlovsjubileet, bokutgivelsen "Junaiten i Lillesand" og trussel om nedleggelse av museet. Alt endte heldigvis godt! Besøktallet for museet satte ny rekord med 8.800 gjester, og hjemmesiden www.lillesandmuseet.com har hatt over 87.000 besøk i løpet av 2014. Mange frivillige lokale krefter har hjulpet til med å gi en drift som er et stormuseum verdig, med blant annet museumsbutikk, kunstutstillinger, registreringsarbeid og annet dugnadsarbeid, hvor særlig ferdigstillelsen av Jørgen E. Ribes gamle snekkerverksted i museumsbakgården må nevnes.

JUNAITEN I LILLESAND

At vårt lille lokale museum skulle kunne stå for en seriøs bokutgivelse til nesten kr.200.000,- er egentlig helt utenkelig. Det hadde heller ikke vært mulig uten sponsorstøtte og den frivillige redaksjonskomitè, bestående av Kristen Heldal, Merete Heldal og Kari Michelsen. Kristen og Merete stod også for å samle inn sponsorbidrag og forhåndsbestillinger. At vi var så heldige å få artikkelforfatterne til å skrive gratis er også helt spesielt. Me & Du la et stort arbeid ned i designet på boken, og Synkron Media leverte et flott ferdig resultat. Boken fikk sponsorstøtte fra Lillesands Sparebank, Heldal Entreprenør AS, Grandal Garasjeporter, Jernia og flere andre bidragsytere.

Som tittelen antyder (for dem som kjenner lillesandsk), handler boken om de som utvandret og betydningen emigrasjonen til USA fikk for dem som ble tilbake i Lillesand. Den bygger på

www.lillesandmuseet.com

vår populære utstilling fra 2012, som gav rekordbesøk på museet. Boken ble utgitt 4. juli 2014 med stor festivitas og introdusert av ordfører Arne Thomassen. Det ble fremført amerikanske viser ved Dag Ellefsen og Finn Bendixen, foruten amerikanske biler i stimer foran museet.

På Lillesand Senter gled vi samme dag inn i et program hvor USA sto i sentrum med Drive in-kino, linedans og Elvis og mye mer. Hele juli fikk vi dessuten ha et eget utstillingsvindu på senteret med rekvisitter fra museet i samarbeid med daværende senterleder Anne H. Giljebrekke, og dermed gratis reklame for boken. Og den har solgt bra. Allerede høsten 2014 var ikke bare alle utgifter betalt, vi hadde også et lite overskudd som kan brukes til fremtidige bokutgivelser, om det skulle bli aktuelt. Moro var det også at boken fikk god omtale i ukebladet Hjemmet og Agderposten, en firer i bokanmeldelsen i Fædrelandsvennen, foruten flott omtale og sponsorbidrag fra Lillesands-Posten.

STORE MENN I LILLESAND

'Store menn i Lillesand' var temaet for sommerutstillingene i 2014. Hovedvekten ble lagt på 1814 og Eidsvollsmannen Hans Jacob Grøgaard (1764-1836), som også var far til museets byggherre, Johannes Grøgaard. Tekstene var forfattet av Berit Eide Johnsen og Halvard Bjørkvik, begge professorer i historie. Dessuten var det utstillinger om krigsseileren Finn Abrahamsen (1905-1988), om 'Kjempen fra Lillesand', Ole Andreas Hansen (1823-77) som etter sigende var over 240 cm høy, og om lederen av bondeopprøret, Kristian Lofthus (1750-1797). Alle var de store på hver sin måte, og alle var de fra eller bodde en tid i Lillesand kommune.

Utstillingene om Grøgaard og Finn Abrahamsen ble vist i hovedbygningen. Utstillingen om Kjempen fra Lillesand ble vist i annekset bak Museumsbutikken, her var det også aktiviteter for barn. Utstillingen om Lofthus ble vist på Tollboden i etasjen under Tollmuseet.

SESONGÅPNINGEN 2014

Varaordfører Hege Marie Holthe åpnet festen, Berit Eide Johnsen, fortalte om Eidsvollsmannen Grøgaard, Svein Vik Såghus fortalte om Kristian Lofthus og Hermanos sang

www.lillesandmuseet.com

Grøgaards nasjonalsang, spesielt for anledningen. Stort var det også med hilsen fra en av Hans Jacob Grøgaards etterkommere, Hanne Kjersti Koren Østenrød. Sommerguidene og vår uunnværlige Terje Ellefsen fra Historielaget var kledd i kostymer fra de ulike tidsepokene til de fire store menn. Over 130 gjester møtte opp i strålende solskinn og åpning av utstillingene i museet, Tollboden, Museumsbutikken og vinduene ut mot Nygårdsgaten.

Åpningen ble avsluttet med en teaterforestilling om 1814 og Grøgaard, initiert av Kathrine Tallaksen Skjerdal og fremført av blant annet Jens Olai Justvik og Tore Thomassen sammen med lokale ungdommer. Teateroppførelsen var støttet av Den kulturelle Spaserstokken, i samarbeid med kulturkontoret. Det ble en flott åpning som også fikk fin omtale i avisen.

INNVIELSE AV SNEKKERVERKSTEDET

Men før sommersesongen hadde gått ordentlig i gang, var det endelig tid for den offisielle innvielsen av Jørgen E. Ribes snekkerverksted som ble gitt til museet av hans sønn, Knut Ribe. Den 5. juni 2014 klippet både ordfører Arne Thomassen og Terje Granås fra Bygningsvernsenteret snoren, til fin musikk av Magne Haugen, og bygningsarbeidere fra hele Agder kunne komme inn og se verkstedet og ikke minst påskjønne arbeidet som ligger bak gjeninnstalleringen. Dette er et dugnadsarbeid som har pågått i fire år med mange tusen arbeidstimer.

Dugnadsgjengen har bestått av Sven K. Øverbø, Odd Eigeland, Knut Ribe, Tore Garvin og Viktor Bjørkestøl og noen flere på mer sporadisk basis. En strek i regningen var at vi ikke hadde fått innlagt strøm. De store reimdrevne maskinene kunne derfor ikke avprøves. Søknaden om strøm lå gjennom hele 2014 til behandling hos Kulturminnevernseksjonen i fylkeskommunen. Men uansett - sammen med snekkerverkstedet, har hele 2.etasje over fjøset i bakgården fått et fantastisk løft. Båtbyggerverkstedet er blitt ryddet opp og ordnet, vi har fått en skolestue og hele avdelingen er blitt sikret med gelender.

TOLLBODEN

På Tollboden var det, under ledelse av Erlend Helling Larsen, skiftende kunstutstillinger gjennom hele sommeren. Faktisk hadde de åpent helt frem til 10.august, og bare de ti ekstra

dagene, da hovedmuseet var stengt, medførte besøk av over 480 gjester. Utstillere sommeren 2014 var foruten Erlend Helling Larsen, Anna Karin Tabarand, Ingebjørg Sordal, Odd Gresslien, Pernille Usterud-Svendsen og Christian Muri Clemetsen. Det ble vist frem skulpturer, treskjæringskunst, malerier, grafikk og installasjoner. Erlend og Christian holdt kunstutstillinger og installasjoner åpne også under andre arrangementer i løpet av året. De gjør en stor innsats for å gjøre Lillesand og museet levende.

Det vakre rommet ut mot havet i Tollbodens 1. etasje ble innviet med utstillingen om Kristian Lofthus, etter at Sjømannsforeningen, som tidligere hadde kontor her, hadde fått et nytt lokale. Utstillingen om Lofthus var utlånt av AAKS (Aust-Agder kulturhistoriske senter) og John-Gustav Johansen bidro med en liten filmsnutt fra feiringen av Lofthus i 1950. Ved hjelp av kunstnerne i nabolokalet, kunne vi ha åpent uten ekstra vakthold, og det betydde at også Tollmuseet i 2. etasje var åpent.

SOMMERGUIDER OG GUIDEKURS

Fra en utflukt til Saltholmen.

En stor fornøyelse var det å innvie sommersesongen med de tre guidene Karianne Harrendran, Mikkel Granrud og Jonathan Sanders. Vi startet med et felles guidekurs i samarbeid med Alvhild Gulbrandson, ikke bare for våre guider, men også for andre i turistnæringen i Lillesand, støttet av Hotel Norge, både i form av lokaler og ved det kulinariske!

SOMMERARRANGEMENTER

I juli var det igjen besøk av Kulturpatrulja fra Setesdal i strålende solskinn i museumsbakgården, med dans og kvad ved Sigrid Kjetildotter Jore og Sigrid Berg og hardingfelespill ved Tor Hoslemo, som for øvrig vant selveste Landskappleiken senere på året.

Museet var representert med egen stand på Verven-dagen i august som var arrangert av Verven Kystkultursenter, hvor museet er æresmedlem. Det ble en praktfull dag, hvor museet vervet 15 nye medlemmer til venneforeningen, utover salg av bøker. Museet stod også for en historisk digital visning om Verven, inne i Emil Olsens bu.

HØSTARRANGEMENTER

I september feiret vi Kulturminnedagene med et arrangement i Bystyresalen. Tema var "Den store reisen", og da passet det godt med fortellinger fra boken "Junaiten i Lillesand". Flere av

artikkelforfatterne fra boken bidro, Randi Rosenberg Hall, Alvhild Gulbrandson, Kristen Heldal og Halvard Bjørkvik, og Tor Flaa underholdt med amerikanske viser. Ordfører Arne Thomassen ledet veldrevent som alltid.

På Kulturnatta var det *Mustikk på museet* med spøkelsesfortelling på loftet og Musefortelling for de små i spisestuen. Alvhild Gulbrandson holdt roen også da det ble for skummelt for noen, Magne Haugen gjorde igjen en fremragende figur som spøkelse og Kristen Edvard Skaar fortalte om *Mus på museum*. Det var nødvendig med tre forestillinger, for det kom så mange barn. I år hadde vi også noe å by på for de voksne, Berit Eide Johnsen fortalte historier fra Junaiten-boken i finstuen. Godt over 100 gjester besøkte museet denne kvelden.

REGIONALT SAMARBEID

I november var museet med på å arrangere et nettverksmøte for kulturvernorganisasjoner og museer på Agder og representanter fra Kulturvernforbundet, og det kom det gode diskusjoner ut av. Forhåpentlig kan dette føre til videre regionalt samarbeid fremover.

Vi har også hatt konstruktive og hyggelige samtaler med Grimstad Bys Museer v/daglig leder Anita Estensen, hvor felles prosjekter innenfor sjøfart kan være svært aktuelt i årene som kommer.

NEDLEGGELSE AV MUSEET!

Ut på høsten 2014 kom sjokkmeldingen om at rådmannen i forslaget til kommunebudsjett for 2015 foreslo å nedlegge museet. En tøff periode fulgte, med stor bekymring og engstelse. Men det var også en tid da museet fikk mange, mange roser, både muntlige og bokstavelige. Museumsnemnda skrev leserbrev mot nedleggelse, formannen i museets venneforening, Randi Rosenberg Hall delte sin bestyrtelse i et avisintervju, og Lillesands-Posten hadde avstemning. En hel uke var museumsbestyreren på pinebenken, før resultatet forelå: Hele 78% av folkedypet var imot å legge ned museet! Siden gikk et enstemmig bystyre mot rådmannens forslag, og det ble ro på museet igjen. Mye godt kom faktisk ut av det hele: Museet fikk 100 nye likes og like mange nye museumsvenner på Facebook!

Ikke rør museet

Lillesand Museumsnemnda ved Lillesand by- og sjøfartsmuseums Venner har gjort en viktig oppdragsrapport for 2015. Ikke rør et av våre viktigste kulturgjenstander og arkiv. Lillesand by- og sjøfartsmuseet er et viktig område i Lillesand. Det bør ikke bli nedlagt. Museet har nå fått god støtte og hjelp.

Oppdragsrapporten er utarbeidet av museumsvenner og arkiv. Ikke rør et av våre viktigste kulturgjenstander og arkiv. Lillesand by- og sjøfartsmuseet er et viktig område i Lillesand. Det bør ikke bli nedlagt. Museet har nå fått god støtte og hjelp.

Vil beholde museet

«Støtter du Lillesand-rådmann Jan Henning Windegaards forslag om å legge ned museet i Lillesand?» har vært spørsmålet på lp.no den siste uken.

78 prosent (482 personer) vil beholde Lillesand by- og sjøfartsmuseum, mens 22 prosent (133 personer) mener kostnadene er for store og at museet bør legges ned.

Nå spør vi om Lillesand bør si ja til å bosette flere flyktninger i 2015, enn de 30 bystyret allerede har sagt ja til.

Nedleggelse av museet?

Er et av tiltakene på rådmannens liste samt fjerning av pott med kulturmidler

Formann i Lillesand By- og Sjøfartsmuseums Venner, Randi Rosenberg Hall, er maltes og rådmannens forslag om å legge ned museet.

«Støtter du Lillesand-rådmann Jan Henning Windegaards forslag om å legge ned museet i Lillesand?» har vært spørsmålet på lp.no den siste uken.

78 prosent (482 personer) vil beholde Lillesand by- og sjøfartsmuseum, mens 22 prosent (133 personer) mener kostnadene er for store og at museet bør legges ned.

Nå spør vi om Lillesand bør si ja til å bosette flere flyktninger i 2015, enn de 30 bystyret allerede har sagt ja til.

Noen av avisomtalen i Lillesands-Posten, høsten 2014

FREDNING

Museet kom for øvrig på forsiden av Lillesands-Posten med en heller trist overskrift i juli: "Museet brøt fredningsvedtak". I forbindelse med klargjøring til sommerutstillingen ble det fjernet eldre, til dels skadede sponplater, tapeter og nålefiltbelegg fra annekset ut mot Nygårdsgaten, fra den gang det var prestekontor der. Det skulle det vært søkt om. Ut på høsten ble det forfattet en søknad, som nå avventer behandling fra Kulturminnevernsekjonen i Fylkeskommunen.

LILLESAND BY- OG SJØFARTSMUSEUMS VENNER OG MUSEUMSBUTIKKEN

Carl Knudsen-gaardens Venner tok navneforandring i 2014 og heter nå Lillesand by- og sjøfartsmuseums Venner. Hovedfokus i venneforeningen er Museumsbutikken som drives av frivillige. Museumsbutikken holdt åpent gjennom hele sommersesongen med flott innsats fra Jonathan Sanders, Randi Rosenberg Hall og tilkallingvaktene. Butikken forlenget sommersesongen med to uker i august i forhold til museet. Det betydde at 261 ekstra gjester fikk se utstillingen om kjempen i annekset. Takket være at butikken går med overskudd, fikk museet gjennom året støtte til informasjonsmateriell og utstillingsrekvisitter.

Venneforeningens styre består av Randi Rosenberg Hall (formann), Jonathan Sanders (butikkansvarlig), Niels Damgaard, Svein Aslaksen og Elin Bugge, med Grethe Hegland Gullaksen og Sven Øverbø som varamedlemmer. Carl Jon Hansen står for regnskapet, og Per Tollef Knudsen er revisor. Det har vært gjort et stort arbeid med å oppdatere og digitalisere medlemsbasen, som nå har registrert rundt 170 medlemmer, hvorav 19 nye i løpet av 2014. Venneforeningen er representert i sammenslutningen Verven Kystkultursenter, ved Sven Øverbø, og bidro både økonomisk og praktisk til byggingen av et møterom i Emil Olsens bu i 2014.

Etter vedtak i museumsnemnda, den 13.10.14, er det besluttet at de frivillige dugnadsgruppene er en del av Lillesand by- og sjøfartsmuseums Venner, men at bestyrer har det faglige ansvar. Museet har for øvrig også en venneforening på Facebook med over 380 medlemmer.

JUL PÅ MUSEET

Museumsbutikken holdt også åpent i desember, og for anledningen fikk vi en ny presentasjon i annekset med ukjente bilder av Andreas T. Mæbø fra Justøya, tilrettelagt av fotograf Trygve Emil Tønnesen. Bildene var en forsmak på en større utstilling til sommeren 2015. Tønnesen har tatt noen fine bilder av museet som kan brukes fritt.

Julemarkedet i Rådhusparken og museumsbakgården hadde mange boder, mye folk og flott vær. I 2014 hadde vi et *historisk telt* i museumsbakgården, hvor de mange lokale bokutgivelsene var samlet, det var usedvanlig mange i år. Odd Eigeland bakte lefser i bryggerhuset, og Sven Øverbø holdt snekkerverkstedet åpent. Ut mot Nygårdsgata var det åpnet for juleutstillingene med både nisseslede og piken med svovelstikkene, foruten julekrybbe og julestjerne. Hele museet og Tollboden var vakkert pyntet med julelys og juletre.

JULVEFEST

Oppunder jul holdt vi igjen en *julvefest* for alle de frivillige som er knyttet til museet. Da feiret vi både julen og Lillesand sentrums første offisielle innbygger, Jacob Justssøn Wulff (Ulv), som bosatte seg på *Sanden* i 1633. Ordføreren overrakte diplom til Årets Julv, som i 2014 ble Sven Øverbø for hans enestående innsats både på snekkerverkstedet, skolestua og Verven. Kveldens gevinst gikk til Erlend Helling Larsen.

DUGNADSGRUPPENE

Utover det store arbeidet som legges ned i Museumsbutikken, har det vært flott innsats i andre dugnadsgrupper innenfor både registrering, bokutgivelse, bibliotek, tekstilhåndtering og snekkerverksted. Vi hadde 'vårønn' i april, hvor mange deltok uavhengig av de enkelte gruppene og hjalp med å gjøre museumsbakgård og hage klar til sommersesongen. Den frivillige innsatsen har gitt museet opp mot et ekstra årsverk i løpet av 2014, og omfatter rundt 40-50 forskjellige bidragsytere i stort og smått.

I forbindelse med en planlagt utstilling om fiskeren Markus, basert på Gabriel Scotts bok, hadde vi vinteren 2014 enda en dugnadsgruppe bestående av Niels Damgaard, Sven Øverbø, Anders Bjørnholmen og Kristen Heldal. På grunn av usikkerhet rundt fredningsbestemmelsene i annekset, ble videre arbeid utsatt, men vil forhåpentlig bli tatt opp igjen i løpet av 2015.

Svein Aslaksen er etter hvert blitt godt kjent med det kompliserte museumsregistreringsprogrammet, Primus, og Åse Bach Kristensen er blitt Sveins gode assistent. Flere hundre gjenstander er blitt overført til digital katalogisering og klargjort for publisering i løpet av

2015. Merking av nye tekstiler ivaretas sirlig av Gerd Meyer-Hansen og Alvild Gulbrandson, og de er begge gode hjelpere på mange andre områder også! Solveig Vassbotn har gjort en stor innsats med å sette vevene i stand på kvinneverkstedet, foruten å bidra med fagkunnskap i tekstilgruppen.

Museets lokalhistoriske bibliotek registreres i en database som Niels Damgaard og assistent Arild Nielsen står for. Den utvides stadig og kan besøkes på internettbiblioteket Librarything: <http://www.librarything.com/profile/Lillesandmuseet>.

Tidligere direktør ved Norsk Folkemuseum og professor i middelalderhistorie, Halvard Bjørkvik, har vært en god venn av museet gjennom hele året og har hjulpet til med museale oppgaver, foruten bidrag til utstillingen om 1814 og til bokutgivelsen om Junaiten. Sammen med leder i museumsnemnda, Berit Eide Johnsen, gir de to museet et faglig løft som er av uvurderlig verdi. At de begge er levende opptatt av museet, gjør at det alltid er støtte og gode råd å finne hos dem.

Vi har et korps av frivillige som stiller opp ved arrangementer og annet forefallende arbeid, og her må særlig Elin Bugge, Åsne Svendsen, Sven Øverbø, Frederik Schulz og Kristen Edvard Skaar nevnes, selv om det kunne ha vært en lang liste av navn. Sven H. Svendsen fra Lillesand Sjømannsforening betyr mye for den daglige trivselen på kontoret. Terje Elseth fra Lillesand kommune har bidratt med hjelp til trykk av mange plakater, og Tor Kåre Steinsland har hjulpet med å forstå regnskap og økonomi. Den siste som her skal nevnes, er ordfører Arne Thomassen som stiller opp for museet ved både større og mindre arrangementer.

ANDRE BESØK OG TILSTELNINGER

Museets sesong var fra 18.juni til 31.juli i 2014, men fordi Museumsbutikken og Tollboden holdt ekstra åpent, var det også i august et tilbud om utstillinger som over 740 gjester benyttet seg av. Fra mars til desember hadde museet besøk av skoler, barnehager, voksenopplæring og flyktningmottak fra Høvåg, Birkeland, Grimstad og Lillesand. Fra Lillesand har utvalgte klasser fra samtlige skoler vært innom i løpet av året. Ekstra moro var det med omvisning for en gruppe engelske universitetslektorer som var gjester ved universitetet i Agder.

Museet har stått for byvandring for cruiseturister ved hjelp av eget guidekorps, og for mange andre som har ønsket omvisning utenfor åpningstid. Her må særlig Blindeforbundet nevnes, som var en spennende utfordring i det flere av deltakerne var helt blinde. Det ble en ny måte å vise frem museet på, hvor det taktile var i fokus!

Barnas Kulturdager med eventyrstund for de små med Hilde Eskild var veldig populært, og det samme var foredraget på 17.mai om Hans Jacob Grøgaard, ved Berit Eide Johnsen. Ved den anledning dannet det seg kø foran museet for de mange som ville inn!

MUSEUMSNEMNDA

Gjennom året har det vært avholdt 8 møter i museumsnemnda, og nemndsmedlemmer har også hjulpet til ved tilstelninger på museet foruten støtte i det museale arbeidet. Medlemmer av museumsnemnda pr.31.12.2014 er Berit Eide Johnsen (leder), Svein Vik Såghus (Blindleia Kystlag), Lise Andersen (Handelsstanden), Kristen Edvard Skaar (Vestre Moland og Lillesand Historielag), Tore Jan Clausen (Lillesand Sjømannsforening) og Randi Rosenberg Hall (Lillesand by- og sjøfartsmuseums Venner). Nemnda er svært viktig for både museet og for museumsbestyreren, og var til ekstra god støtte da museet var truet av nedleggelse.

SAMARBEIDSPROSJEKTER

Museet har deltatt i mange samarbeidsprosjekter med blant annet Verven Kystkultursenter, Historielaget, Kulturkontoret, Kulturvernforbundet, Bygningsvernsenteret, Rotary, Handelsstanden og Lillesand Senter.

Forretningsmessig har det vært en fornøyelse å samarbeide med Skiltverkstedet v/Rita Strandmyr som har bidratt til forskjellige prosjekter, som plansjer og egen utforming av Grøgaard over tre etasjer i vindusutstillingen.

GAVER TIL MUSEET

Museet har fått mange flotte gaver i løpet av 2014, hvor særlig gjenstander, bilder og skrifter etter krigsseileren Finn Abrahamsen pekte seg ut. Interessante funn gjort av tre unge gutter uavhengig av hverandre ble omtalt både i Lillesands-Posten og i Museums-Nytt. Av andre gaver må nevnes et ærverdig fotoatelier-kamera fra 1890-årene, et "Betal-Tafel" (et gammelt bord fra et skipsvrak) , et pengeskap fra tidligere Fosbæk Bruk AS og noen fine tekstiler helt tilbake fra første halvdel av 1800-tallet. Tekstilene ble imidlertid gitt videre til Farsund Museum, siden de hørte mer naturlig hjemme hos dem. Vi har fått et kunstverk av brente kniplinger av Erlend Helling Larsen, et fint minne fra utstillingen om Brann og Ildebrann i

2011, og et fotografi av Trygve Emil Tønnesen fra juleutstillingen med ukjente bilder fra Mæbø - og mye mer...

Nevnes bør også at vi fikk låne amerika-kjoler av Signe Hansen, sydd av motedesigneren Jessie Hansen, som ble brukt i sommerutstillingen i tilknytning til bokutgivelsen om Junaiten i Lillesand.

ARBEIDSOPPGAVER PÅ MUSEET

Som museumsbestyrer har du mange ansvarsområder som går langt utover det historiske og formidlingsmessige, for eksempel:

- Brannvern og rapportering i et system med tusenvis av felter til utfyllelse
 - Forhagen til museet, en viktig del av Lillesands ansikt utad, krever kunnskap om hagestell.
- Dertil kommer at det kommunale systemet innenfor økonomi (Vismar) og arkivering av offentlige dokumenter (webarkiv) er svært kompliserte og tidkrevende.

Det er min drøm at fagfolk i kommunen får lov til å ta seg av det de kan: At brannvern ivaretas av dem som har forstand på brannvern. At hagearbeid ved en offentlig og viktig bygning midt i byen ivaretas av folk med forstand på hagestell. At de økonomiske systemer ikke bare tilrettelegges for dem som kan dem og forstår dem, men at de gjøres tilgjengelig i en enklere utgave for oss som ikke forstår dem og som bare benytter dem sporadisk. At offentlig arkivering gjøres enklere for oss som bruker det sjelden: Det er temmelig betenkelig hvis post ikke når deg, fordi det er for komplisert å finne frem til den!

Slike forhold kunne muligens ha vært unngått om museet var konsolidert med et større museum, men enn så lenge er det ikke til å komme utenom at det er en belastning i arbeidet på museet. Det blir liten tid til fordypelse og langsiktig planlegging.

KONSOLIDERING

Med tanke på den store konsolideringen som er i gang i fylket mellom Aust-Agder kulturhistoriske senter IKS, Grimstad Bys Museer og Setesdalsmuseet IKS til AMA (Aust-Agder Museum og Arkiv) kom det også til debatt i Lillesand. Det er mye som peker på at konsolidering er gunstig, ikke minst museumsfaglig. Både nemnd og bestyrer var dog enige om at det ikke er ønskelig for Lillesand kommune på det nåværende tidspunkt å binde seg til de konsoliderte museene i Aust-Agder ut over dagens nivå, hverken økonomisk eller på annen måte. Men vi følger spent utviklingen i øst, og er absolutt åpne for tanken om konsolidering på sikt.

ØKONOMI

I glede over at museet ikke blir nedlagt, og i lyset av kommunens trange økonomi, skal det i denne årsmelding ikke lyde klagesang. Dog må det nevnes at museets budsjett, med sin høye aktivitet og de gode besøkstall, er på det laveste i forhold til alle andre museer i Agder.

Det er å håpe at Lillesand kommune vil presse på for å få en større del av de statlige overføringene til museal drift i fylket. Her er det mye å rette opp på! Gjennom aktivitetsnivået og besøkstallene ved museet burde det være mulig å finne gode argumenter for å få hevet tilskuddet. 8800 gjester besøkte museet i 2014 i en by med litt over 10.000 innbyggere, det er ikke verst. Hjemmesiden: www.lillesandmuseet.com forteller om stor interesse for museet utenfor åpningstid med over 87.000 besøk i løpet av året som gikk, og mange besøker museets side på Facebook: <https://www.facebook.com/Lillesandmuseet>

Budsjettet for sommerguider tillot i 2014 ikke åpent museum i august – som er en viktig turismåned. Det har det kommet mange klager på. To ukers frivillig innsats i Museumsbutikken og på Tollboden sørget for at det var tilbud om utstillinger tross et lukket hovedmuseum, og det benyttet over 740 gjester seg av. Det viser et stort behov.

At så mange vil besøke museet er også et pluss med tanke på et annonsebudsjett på bare noen få tusen kroner årlig. Vi har hatt rekordbesøk for de små midlene der er – takket være sponsorer, fonds og en gedigen dugnadsinnsats. Det synes jeg vi alle kan være stolte av.

11.februar 2014
Anne Sophie Høegh-Omdal

Bilder: Junaiten-redaksjonen: Foto ved Anne Marta Svendsen/Lillesands-Posten, Foto fra Mæbø (rekonstruert), dugnadsgjeng og julemuseum: Trygve Emil Tønnesen. Øvrige bilder fra museets samling.